

Obsah: **Úvodník - Co vím (a co nevím) o Via Piette ...**

Sportovní zprávy

Proč Pietteho stezka

Vycházková naučná trasa Via Piette

Byla - nebyla pila

Informace, zprávy, inzerce

Úvodník - Co vím (a co nevím) o Via Piette ...

V sobotu 22. července 2006 bude v 10 hodin na autobusovém nádraží ve Svobodě nad Úpou slavnostně otevřena Pietteho naučná stezka za přítomnosti potomků legendárního "Otce Krkonoš" - Prospera von Piette-Rivage. Informace o průběhu akce, popis celé trasy naučné stezky i stručný životopis nejslavnějšího občana našeho města najdete uvnitř listu. Úvodník věnujeme pátrání po zrodu myšlenky vybudovat naučnou stezku Via Piette.

Slavnou éru svobodských (a maršovských a mladobuckých) papíren pamatujeme už jen my, "dříve narození". Vzpomínám na školní nástěnku na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století, kdy se ještě výrobky zdejších papíren posílaly do 72 zemí celého světa. Názvy tří zdejších papíren - Eichmanka, Weishunka a Piette - důvěrně znali všichni občané, protože většina obyvatel Svobody v nich buď pracovala - nebo byla na jejich práci závislá. V pestré paletě výrobků byste si mohli vybrat od "cigareťáku" přes krepový papír, kancelářský papír, speciální papír na bankovky nebo podklad pro fotografický papír, až po kartony. Dokonalý přehled výrobků byste mohli získat od Ing. Hančila nebo Ing. Morávka.

Úspěšná výroba papíru sice byla hlavní příčinou prosperity a rozvoje města, ale na pana Pietteho vzpomínáme hlavně pro jeho sociální cítění, péči o zaměstnance, podporu turistiky a celou škálu dalších aktivit. O tom se také dočtete uvnitř listu. V úvodníku se chceme věnovat především zrodu myšlenky vybudovat Pietteho stezku.

Město nemá v současné době oficiálního kronikáře. Pokud pátráme po nějakých historických faktech, sáhneme v archivu obvykle po lokálních novinách, kde vyhledáme zápisy z jednání rady, městského zastupitelstva i články o zajímavých akcích - nebo se zeptáme pana Tichého. Co jsme ve Svoboda Fóru našli?

1) SF 589 ze dne 18.3.2003:

"Z JEDNÁNÍ RADY ... Členové rady jednali 17.3.2003 se členy komise cestovního ruchu (pp. Bůš, Hedvičák). Vyjasnili si kompetence

a formy spolupráce. Dohodli se o budoucnosti projektů turistických stezek (lokalita Muchomůrka a zadní cesta do Maršova I.)

2) SF 593 ze dne 13.5.2003:

"Zpráva ze 3. zasedání komise pro cestovní ruch ze dne 9.5.2003:

Naučná stezka

Komise předloží radě města Svobody nad Úpou zpracovaný návrh naučné stezky, která povede částečně po žluté značce nad řekou Úpou s výhledem na město, papírny a Dolní Maršov. Stezka bude mít pět stanovišť a bude ukončena v Dolním Maršově. První stanoviště na nám. Svornosti bude výchozí s obecnými informacemi o městě. Stanoviště nad městem bude pojednávat o historii města, nad papírnami o vzniku a významu papíren a poslední pohovoří o historii a současnosti Dolního Maršova. Informace budou vícejazyčné. Každé stanoviště bude mít svoji lavičku, zároveň se musí stezka zprůchodnit a provést odvodnění drenážemi. Předpokládané náklady jsou ve výši 50.000,- Kč. Z toho je požadavek na město ve výši 25.000,- Kč. Zbývající část uhradí místní podnikatelé."

Dál už bylo ticho po pěšině (a zřejmě také po stezce). Teprve při současném pátrání jsem se dozvěděl, že následně se vydala čtveřice expertů (RNDr. Táslér, RNDr. Klimeš, p. Tichý a starostka) dvakrát po zamýšlené trase naučné stezky. Zjistili, že městem navrhovaná část trasy proti Lesnickému učilišti by byla příliš nákladná (desítky milionů Kč na likvidaci skládky, zpřístupnění Císařského pramene apod.), dohodli se na současném řešení - a město zadalo práci na realizaci naučné stezky Via Piette profesionálům Hradní společnosti Aichelburg a Veselému Výletu. Ti také úkol pod vedením p. Klimeše perfektně splnili. -so

St. Ondráček

nahoru - obsah

Sportovní zprávy

FOTBAL

MFC Svoboda - Sokol Prosečné 3:0 (0:0) góly: Matějka, Kosina, Najman

Další sezonu máme za sebou. Poslední zápas soutěže jsme zaslouženě vyhráli. První gól dal až po přestávce Kosina, ale v zápětí ho doplnili hlavou Mates a potom technickou střelou Joska Najman. Tím hlavním momentem ovšem bylo rozloučení s Milanem Serbouskem, pro kterého byla tato sezóna ve Svobodě poslední.V

zápase nastoupil jako kapitán. Touto cestou bych mu ještě jednou poděkoval za jeho služby. Nyní budeme všichni odpočívat a těšit se na podzim, kdy opět zazní píšťalky rozhodčích.

Sprincak

BASEBALL

1) Muži SB Rýchory o víkendu dvakrát porazili Rakovník 13-3 a 7-3. Roudnice bohužel k odloženému zápasu nepřijela. Tým by rád udržel vedoucí postavení v tabulce a tím získal šanci baráže o návrat do Českomoravské baseballové ligy. Aktuální tabulka soutěže:

	U	W	L	S	O	Bilance
1 Rýchory	8	6	2	0	1	0,750
2 Jablonec B	8	5	3	0	0	0,625
3 Česká Lípa	7	4	3	0	0	0,571
Roudnice	7	4	3	0	1	0,571
5 Tempo C	9	3	6	1	0	0,333
6 Rakovník	9	2	7	0	0	0,222

2) Pro děti a mládež jsme připravili na prázdniny bohatý a hlavně pestrý sportovní program. Třikrát v týdnu (a v případě zájmu třeba denně) připravujeme celou paletu sportovních činností: pálkovací hry (softbal a baseball), volejbal, atletiku, golf, streetball, šachy, stolní tenis, bowling. Aktuální informace najdou žáci vždy na vstupních dveřích u ZŠ ve Svobodě nad Úpou a ZŠ Mladé Buky, případně na mob. 737 683 333 nebo mailem stondr@volny.cz.

MČR VE SLOWPITCHI

se konalo ve středu 5.7. a ve čtvrtek 6.7. na dvou hřištích - v Mladých Bukách a ve Svobodě. Titul a postup na ME 2007 vybojoval po vítězství ve skupině i ve finálovém utkání proti týmu Softball Pardubice domácí Sparks BAK Mladé Buky, za který hráli i naši baseballisté pálkař Mgr. Filip Poláček a nejužitečnější hráč šampionátu Mgr. Filip Procházka.

Na prázdniny chystají mladobučtí baseballisté a softbalistky sérii otevřených turnajů ve slowpitchi. Pokud bude zájem svobodských hráčů a hráček, budou vítáni!!

ME V SOFTBALU žákyň

se hraje od 1. do 5. srpna na hřišti v Mladých Bukách. Vzhledem k tomu, že ve stejný termín (uprostřed prázdnin) je evropský šampionát světové organizace Little League Softball, který je pro evropské týmy více přitažlivý (vítěz postupuje do Světové série v USA), než šampionáty Evropské federace, přijedou do Mladých Buků jen týmy Anglie, Ruska, Polska, České republiky a Slovenska. Program

na dvou hřištích v Mladých Bukách:

úterý 1.8.2006

12.00 - Velká Británie - Polsko

15.00 - Polsko - Česká rep. a Slovensko - Rusko

ZAHAJOVACÍ CEREMONIÁL

17.30 - Česká republika - Slovensko

středa 2.8.2006

10.00 - Česká rep. - Vel. Británie a Slovensko - Polsko

12.30 - Polsko - Rusko

15.00 - Velká Británie - Slovensko

17.30 - Rusko - Česká republika

čtvrtek 3.8.2006

10.00 - Rusko - Slovensko a Polsko - Velká Británie

12.30 - Slovensko - Česká republika

15.00 - Velká Británie - Rusko

17.30 - Česká republika - Polsko

pátek 4.8.2006

10.00 - Česká republika - Rusko a Polsko - Slovensko

12.30 - Slovensko - Velká Británie

15.00 - Rusko - Polsko

17.30 - Velká Británie - Česká republika

sobota 5.8.2006

10.00 - 1. po zákl.části - 2. po z.č. a 3. se 4. (o 5. místo)

12.30 - boj o 3. místo (poražený je čtvrtý)

15.00 - FINÁLE

ZÁVĚREČNÝ CEREMONIÁL

MLADÍ HASIČI

V sobotu 8.7.2006 jsem posbírala zbyteček dětí, které ještě nestihly odjet na prázdniny a odjeli jsme na závody do Velkého Vřešтова. Ze začátku to vypadalo, že tam téměř nikdo nebude, a tak jsme si mysleli, že to budou závody jen tak. Ale během dopoledne se sjelo velké množství družstev, že jsme měli co dělat, abychom se dostali na pohárová místa a podařilo se. Umístili jsme se na krásném třetím místě a to v tomto složení: Káťa a Týnka Bartoňovi, Lucka Čudková, Filip Trnka, Anetka Fleischerová a Vašek Spěvák. Těmito závody jsme už definitivně ukončili letošní sezonu. Kdy začneme novou, včas oznámím. Dětem moc děkuji za snahu bojovat a ukázat, že i u nás ve Svobodě jsou děti, co se nebojí a hodně dokážou. Uvítala bych v našich řadách nové děti - větší i maličké. Ať si to jdou zkusit a uvidí, že hasičský sport je krásný a že hasiči jsou moc užiteční při pomoci i v prevenci. www.hasvoboda.unas.cz , tel: 776 798 666
Těším se na vás koncem srpna. Ahojda a krásné prázdniny přeje Lucka.

Proč Pietteho stezka

Víte, kdo to byl Prosper Piette a co znamenal pro naše město? Ocituje část textu, jehož autorem je Antonín Tichý, ze smaltovaných tabulí u jeho továrny a památníku:

Maria Ed. Prosper Piette de Rivage (1846-1928) syn zakladatele svobodské papírny Prospera staršího z Viel-Salmu v Lucembursku, vzdělanec a humanista, ale také úspěšný výzkumník a podnikatel, pokračovatel rodových tradic výrobců papíru, si označení "Otec Krkonoš" opravdu zasloužil. Patří k významným osobnostem své doby a stopy jeho činnosti nalézáme dodnes na mnoha místech regionu. Jako spoluzakladatel a dlouholetý pokladník Krkonošského spolku, který nezištně a všestranně podporoval, má velký podíl na propagaci a rozvoji turistického ruchu v Krkonoších. Bez jeho pomoci by nevycházel spolkový časopis, ani řada turistických map. Výrazně přispěl k rozšíření sbírek Krkonošského muzea ve Vrchlabí i k činnosti mnoha dalších společenských a zájmových organizací. V srpnu 1891 po něm byla pojmenována část České cesty od Kotle ke státní hranici s pamětní deskou u pramene Labe. Pro své sociální cítění a péči o zaměstnance a jejich děti byl nazýván též krkonošským Owenem. Ve své firmě zavedl řadu sociálních výhod pro své zaměstnance. Jako první v celé monarchii již v roce 1879 otevřel Alžbětín dětský domov, tedy školku a jesle pro děti. Čestný občan Svobody nad Úpou i Maršova I., c.k. komerční rada, byl v roce 1898 povýšen císařem Františkem Josefem I. do šlechtického stavu.

Ted' už víte, proč turistická stezka, která prochází všemi historickými místy našeho města a jeho nejbližšího okolí, se jmenuje právě PIETTEHO STEZKA. Tím máme odpověď na základní otázku.

Portrét průmyslníka a mecenáše cestovního ruchu Krkonoš Prospera Pietteho, označovaného za "Otce Krkonoš", byl zhotoven v ateliéru Langhans v Praze v roce 1896.

VIA PIETTE byla realizována v r. 2005-2006 za spolupráce Města Svoboda nad Úpou, Správy Krkonošského národního parku a Hradní společnosti Aichelburg. na trase je v současnosti instalováno 38 smaltovaných panelů ve čtyřjazyčných textech a jedním panoramatem, 13 odpočinkových míst, 26 rozcestníků s 82

směrovkami. Obnoveno či upraveno je 3,37 km chodníků.

Práce byly financovány z Programu péče o krajinu MŽP prostřednictvím Správy KRNP a z prostředků města Svobody nad Úpou. Slavnostním otevřením Pietteho naučné stezky však práce pro další zpestření pobytu a lepší informovanost turistů a návštěvníků Východních Krkonoš nekončí. Hradní společnost Aichelburg již vydala ve spolupráci se Svazkem měst a obcí Východních Krkonoš mapku již hotových vycházkových tras, na které mohou návštěvníci Východních Krkonoš napojit - i dalších, které se buď plánují nebo již realizují. Dostanete ji bezplatně v Informačním centru. Pro nás je zajímavá především Zlatá stezka, která povede z Trutnova přes Bystřici, Sklenářovice a Antoníčkově údolí do centra Svobody s napojením na Pietteho naučnou stezku.

-50

nahoru - obsah

Vycházková naučná trasa Via Piette

Devítikilometrová vycházková naučná trasa ve Svobodě nad Úpou a okrajově v Janských Lázních a Horním Maršově vede III. zónou a ochranným pásmem KRNP. Trasa upozorní na málo známá místa a zajímavosti této části Krkonoš. Jednotlivá zastavení s informačními panely informují turisty o zajímavých historických objektech nezávisle na celé vycházkové trase. Zprovozněním trasy Via Piette došlo k propojení dalších již hotových či připravovaných tras v Horním Maršově a v Janských Lázních.

Podrobnější popis a obsah trasy:

Úvodní panel (doplňný údaji z historie Svobody nad Úpou) je v prostoru u vlakového a autobusového nádraží ve Svobodě nad Úpou a na nádraží malý panel s historií železnice a nádraží. Druhý je v Dolním Maršově naproti Rýchorce (doplňný údaji z historie Maršova I., o

povodni 1897 s upozorněním na nedaleký pomník obětí), kde je také odbočka s pozdějším napojením na stávající trasu Aichelburg. Po propojení bude upozornění na Via Piette také na novém panelu u hostince Na kopečku v Horním Maršově a na novém panelu u Lesního domu v Janských Lázních s propojením na stávající trasu Střední hřeben a připravovanou odbočku do Klausového dolu v Janských Lázních.

Od vlakového a autobusového nádraží rozcestníky se směrovkami vedou hosty po levém břehu řeky Úpy po chodníku (zelená turistická značka) smíšeným lesem (panel o smíšeném lese na místě bývalého parku, lavice) s úpravou jednoho místa s přechodem malé vodoteče (úprava 3 metrů) a vyřezáním náletů v délce 250 m.

Zbahnělý úsek 10 metrů dlouhý byl upraven vyštětováním dovezeným kamenem. Chodník vede k osadě Nový svět (panel Nový svět) v Dolním Maršově. U zajímavého mostu z počátku 20. století je poblíž autobusové zastávky Maršov I. již zmíněný úvodní panel (Eichmanova papírna). Na Rýchorském náměstí jsou další čtyři panely (Prosper Piette, historie Piettovy papírny, Rýchorské náměstí - vývoj zástavby místa, Justův mlýn) a nasměrování ke kostelu sv. Josefa (panel) a dál k zapomenutému pomníku významného básníka romantismu Körnera (panel o "německém Máchovi" + dvě lavice). Tady byl upraven původní chodník v celkové délce 80 metrů.

U velkého vápencového lomu je upraveno odpočinkové místo a umístěn panel. Po zeleně značené turistické stezce vede trasa k Modrokamenné boudě (panel, obnovená původní lavice z Pietteho doby) a po napojení na Rudolfovu cestu (směrovka též k Aichelburgu) scházíme do Janských Lázní (odbočka do Klausového dolu, dva panely + dvě lavice). Od Lesního domu trasa pokračuje bukovým lesem k Duncanu (panel, osazení původního hraničního mezníku panství Vlčice) a dál po hřebenu k Muchomůrce.

Cestou jsou čtyři odpočinková místa, nad sjezdovkou jedna lavice, na křižovatce cest stůl, dvě lavice a panel s historií těžby nerostů a hornin. Zároveň tu je malá geologická expozice - osazení deseti bloků hlavních hornin s vyleštěnou plochou pro určování poznávacích prvků (místo s častými návštěvami škol v přírodě). Další dvě lavice jsou na vyhlídkových místech v aleji Franze Josefa I., jedna spolu s panelem panoramatu Krkonoš. Ještě na původním odpočinkovém místě 60 metrů nad Muchomůrkou je obnovena původní lavice z Pietteho doby. Celá alej jako významný krajinný prvek je zbavena náletu, v místě poškozeném stavbou vedení nízkého napětí je cesta vrácena na původní místo úpravou 30 metrového úseku

historického chodníku. Muchomůrka (panel) jako historické odpočinkové místo prošla po řádění vandalů opravou. Na panelu je kromě historie místa také upozornění na patrné stopy po okolní těžbě stavebního kamene pro stavbu maršovských továren.

Odbočka do Maršova I. je vyčištěna od náletů v celé délce 300 metrů s drobnou úpravou povrchu. Upraveno bylo také 6 metrů poškozeného nástupu na tento promenádní chodník. Hlavní směr trasy vede od Muchomůrky dál po zeleně značené turistické cestě do centra města (malý panel textilní továrna JAPIO, velký panel na Školním vršku u chalupy čp. 453). Na náměstí a v hlavní ulici jsou umístěny informační panely na významných kulturních památkách (malý u sousoší panny Marie, na klasicistním měšťanském domě čp. 406, malý na rokokovém domě čp. 407 s připomínkou návštěvy budoucího císaře Josefa II., na domě s man sardovou střechou čp. 442, na kovovém mostě, velké panely nese stará radnice čp. 473 s připomenutím leteckého konstruktéra Ettricha, hotel Měšťanský dům čp. 497, poštovní úřad, kostel sv. Jana Nepomuckého s farou).

nahoru - obsah

Byla - nebyla pila

Antonín Tichý (Krkonoše č. 10/2002)

Ještě dopoledne 26. října 1930 se zdálo, že uplyne jeden z těch všedních, obyčejných podzimních dnů, o kterých se kronikáři většinou nezmiňují. Během odpoledne začalo v Krkonoších hustě sněžit. Zesilující vítr a noční bouře zapsaly následující den 27. října do análů jako den hrůzy. Nové a nové přívaly mokrého lepivého sněhu obalovaly větve stromů jako těžká závaží. Celé úseky lesů se lámaly jako sirky pod nápor vichřice a horské chalupy praskaly ve švech. Ranní bilance o státním svátku 28. října byla strašlivá. V závějích mokrého sněhu (v Peci pod Sněžkou napadal rovný metr) zůstaly především ve východních Krkonoších ležet stovky hektarů lesů, což představuje tisíce plnometrů vyvráceného, zpřelámaného dřeva.

Místně byly zaznamenány i značné škody na budovách, na elektrickém a telefonním vedení, ale i na komunikacích v údolí potoků a řek, protože následná obleva vzedmula jejich hladiny a plovoucí polámané kusy stromů brzy zatarasily toky, které se vylily z břehů. Pro množství polomů byla přerušena i doprava. Jen na nádraží ve Svobodě nad Úpou bylo vyvráceno nebo polámáno 44 vzrostlých stromů, které na několik dní umrtvily vlakové spojení s Trutnovem. Uvolňování cest, na které bylo povoláno ženijní vojsko, trvalo minimálně týden. Komplexy vyvrácených lesů v okolí Janských Lázní, na Černé i Světlé hoře a především v Peci pod Sněžkou, o které máme díky pečlivému kronikáři Štefanu Dixovi nejlepší přehled, by byly pro místní dřevaře prací na mnoho let.

Proto se již v listopadu objevili první lesní dělníci z Podkarpatské Rusi se svým neobvyklým náradím, kteří měli na likvidaci kalamitního dřeva největší podíl. V polovině ledna sice zase odjeli domů na pravoslavné vánoční svátky, ale v dubnu 1931 se již v plné síle vrátili. Jednotliví podnikatelé zaměstnávali celý štáb předáků a překladatelů a stovky dělníků. V letních měsících pracovalo na příklad v revíru "Riesenhain" v Peci pod Sněžkou okolo 600 mužů. Početnou skupinu měl i podnikatel Knauer v Růžovém dole nebo společnost D.U.B. na Hnědém vrchu.

Skromní, pracovití a nenároční Rusíni spali většinou přímo v lese v malých chýších, pokrytých v lepším případě lepenkou, nejčastěji však jen kůrou a větvemi; pracovali v úkolové mzdě od svítání do pozdního večera. Před každou chýší hořel dnem i nocí s nejvyšší opatrností založený a udržovaný ohniček, na kterém si každý sám vařil jednoduchou stravu - kukuřičnou kaši, opečenou slaninu s brynzou a na zapití čerstvou vodu. Množství volných dnů vymezených pravoslavnými svátky, se stále častěji rozrůstalo o stávky na protest proti nelidským podmínkám. Pokud to někomu připomíná nedůstojné poměry dnešních ukrajinských "gastarbeitrů", nejde o podobnost náhodnou. I na maršovském panství, stejně jako na ostatních postižených lokalitách v okolí, byl několikanásobně posílen lesní

personál, určený k vyměřování a přejímání zpracovaného dřeva.

Podle těchto záznamů vyplácel lesní úřad v Maršově jednotlivé podnikatele, kteří pak prostřednictvím předáků rozdělovali mzdu dělníkům. Za plnometr nakráčených a odkorněných kmenů se platilo 9 Kč. Za jedno nákladní auto s 10 plnometry brusného dřeva pro papírny 180 Kč. Za oloupaný prostorový metr brusného dřeva 5 - 6 Kč. Ceny vesměs tak nízké, že odradily většinu místních dřevařů, kteří se snažili uchytit u lépe placeného odvozu. Odvětvené a v celé délce odkorněné kmeny se pečlivě třídily na klády v délkách 6,5 a 4 m pro stavební účely k pilařskému zpracování na trámy a prkna. Slabé kmeny a vršky byly řezány a rovnány do metrů (jeden metr palivového dříví se v letech 1931 až 1932 prodával za 45 Kč), shnilé a rozštípané dřevo, větve a kůra zůstávaly prozatím ležet na místě. Rovnané dřevo se začalo oproti letité míře 80 cm řezat na délku 1 m, takže prostorový metr měl nyní rozměry 100×100×120 cm.

Na volných prostranstvích byla zřizována dočasná úložiště, kde se záhy vršily hory vytěženého dřeva. Přibližování dlouhých kmenů obstarávaly desítky párů koní na každém pracovišti, na mnoha místech byly zbudovány polní kolejové dráhy. Lesní transportní podnik Viktora Ettela ze Zálesní Lhoty zbudoval na příklad koncem srpna 1931 tu z Růžového dolu podél Úpy, až k bývalé arsenikové huti v centru Pece. Na každý z dvojice vagonů nakládali čtyři muži obsluhy 3 plnometry klád, později 4 rovnané metry brusného dřeva. Z překladiště odvážela klády nepřetržitě nákladní auta a koňské povozy na panské pily. Na přibližování dřeva z výše položených míst budovali karpatská dělníci smyky. Tyto žlaby, asi 50 cm široké a 40 cm hluboké, na kratší vzdálenosti z prken, na dlouhé ze slabé tyčoviny, velmi urychlily transport z místa těžby k polní dráze či přímo ke skladišti.

Rychlost smýkání byla značná a zručná obsluha dokázala odeslat do nižších poloh i 1 plnometr špalků za minutu. Že při tom nebyla nouze o úrazy, netřeba připomínat. Jeden smrtelný se udál 2. října 1931 na nejdelším smyku v katastru Pece pod Sněžkou v Růžovém dole. V blízkosti hájovny neopatrný dřevař opravoval cosi ve žlabu, když se pod Mýtinou samovolně uvolnilo několik špalků. První zasáhl nic netušícího nešťastníka do nohou, čímž jej strhl do žlabu, druhý mu smrtelně zranil hlavu a následující špalek ho navíc vymrštil do blízkého potoka. To vše před očima bezmocně přihlížejícího syna. Další velký smyk byl v Zeleném dole, který vypadal jako jedno obrovské skladiště dřeva. Starousedlíci z Pece se zkušenostmi z povodní s velkými obavami sledovali i několik metrů vysoké kupy dřeva, neuváženě narovnané na kmenech překrývajících Zelený potok. Na hodně vzdálených místech bylo brusné dřevo uskladněno na zimu a předáno zkušeným místním dřevařům ke svozu na rohačkách. Oloupané, čisté brusné dřevo odvážela auta jednak do papíren fy Eichmann v Hostinném, jednak na nádraží do Svobody nad Upou, odkud šlo dále

na export do ciziny. Vzhledem k mírné zimě 1932/33 bylo teprve v následujícím roce přiblíženo na skládky poslední dřevo z minulých let. Na polomových plochách, kterých jen v Peci pod Sněžkou vzniklo přes 300 ha, se postupně pálilo ležící dřevo a klestí a někde se již na podzim 1933 začalo se zalesňováním. Zpracovat ohromné množství kalamitního dřeva nebylo v silách jediné pily maršovského velkostatku, ani několika drobných pilařských zařízení v úpském údolí. Správa panství hraběte Jaromíra Czernin - Morzina v Horním Maršově, zbudovala proto pohotově poblíž nádraží ve Svobodě nad Úpou moderní, výkonnou parní pilu s rozsáhlou manipulační plochou.

V prostoru mezi železniční tratí a silnicí, spojujícími Svobodu nad Úpou s Trutnovem, ohraničena kolejištěm svobodského nádraží, továrnou na střešní lepenku J. A. Fiebigera, papírnou firmy Weissshuhn a syn a Bischofovými vápenkami, na katastrálním území obce Mladé Buky, zahájil její správce pan Reimer provoz již 15. června 1931. I s přihlédnutím ke krizové situaci je doba půl roku stačící k výstavbě, včetně vyřešení složitých majetkových vztahů, hodna obdivu. O rozloze zabraného území a množství zpracovaného dřeva si lze z přiložených fotografií učinit alespoň mlhavou představu. Dnes se do stejných míst vešel areál dopravy lesů Správy KRNP, středisko akciové společnosti GEN, čerpací stanice Benziny, díky televiznímu vysílání známý a populární psí útulek "Dej pac" Standy Mráze, sběrna druhotných surovin, rozsáhlá skladištní plocha Dehtochemy, část parkovací plochy dopravního podniku Osnado, prodej topného plynu a ohrady a sklady dalších podniků. Její činnost a láce stavebního řeziva značně ovlivnila i poslední vzepětí výstavby rodinných domků v okolí před druhou světovou válkou. Když zařízení splnilo svůj účel, byla pila po několika letech provozu opět rozebrána. I to se asi vyplatilo.

Při pohledu na dokumentární fotografie ostře kontrastuje soudobé vybavení manipulačních dělníků s důmyslným zařízením připomínajícím "pater noster", umožňující pohodlné rovnání řeziva do vysokých hrání, aby se tak maximálně využila zabraná plocha. Rozsáhlé holiny na Černé hoře pokrývá dnes už téměř sedmdesátiletý les. Krátký příběh jedné zaniklé pily je zářným příkladem pružného řešení problémů a podnikatelského ducha.

nahoru - obsah

Informace, zprávy, inzerce

Dagmar Berrová - starosta@musvoboda.cz

- **Dobrovolníci z celého světa** ... přijedou pomáhat při rekonstrukci barokní fary Do Horního Maršova ve dnech 23.7. - 6.8. 2006 poprvé zavítá skupinka dvanácti dobrovolníků ze Španělska, Francie, Portugalska, Turecka, Koreje, Polska a dalších zemí, aby zde v rámci společného projektu INEX - Sdružení dobrovolných aktivit (INEX-SDA) a Střediska ekologické výchovy a etiky Rýchory, SEVER, společnými silami pomohli při rekonstrukci staré barokní fary, opravě starého hřbitovního kostela a vykonali řadu prospěšných prací pro obec.
- **VIA PIETTE - SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ** ... připravuje na sobotu 22.7. představitelé města společně s realizátory projektu. RNDr. Pavel Klimeš. Pozval i pana Ludwiga Piette - potomka "Otce Krkonoš" - pana Prospera von Piette-Rivage. Sejdeme se v 10 hodin na autobusovém nádraží u jednoho z úvodních panelů. Společně se vydáme buď na úsek trasy od nádraží kolem lomu na Nový Svět a přes most na Rýchorské sídliště a Pietteho náměstí, nebo na méně náročnou procházku centrem města. Naučná stezka nabízí celou škálu variant. Pokud ji chcete absolvovat celou, je to téměř 9 km. Pro ty nejnáročnější nabízí mapa vycházkových tras Východní Krkonoše, kterou dostanete bezplatně v každém informačním centru, napojení na další zajímavé trasy v našem regionu.
- **HISTORICKÝ DŮL KOVÁRNA** ... v Obřím dole otevřeli speleologové opět na dva měsíce. Vzhledem k omezené kapacitě a velkému zájmu turistů je nutné se předem telefonicky

přihlásit.

- **PŘIJME SE VYUČENÁ KUCHAŘKA** ... na Střední školu lesnickou a zemědělskou ve Svobodě nad Úpou (Horská ulice). Nástup 1. září 2006. Informace pí Rejsková 604 966 191 nebo do školy na tel. 499 871 106
- **VYMÉNÍME BYT 4+1** ... v O.V. Na Rýchorském sídlišti za 3 + 1+ doplatek tel. 603 272 007
- **Státní léčebné lázně, s.p. Janské Lázně** ... p ř i j m o u referenta(ku) obchodního oddělení

Požadavky:

- vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání
- znalost německého jazyka slovem i písmem
- znalost dalšího jazyka výhodou
- organizační a komunikativní schopnosti

Písemnou žádost, doloženou profesním životopisem, zasílejte do 14.7.2006 na adresu: Státní léčebné lázně, s.p., personální ref. 542 25 Janské Lázně

Přijměte pozvání na otevření vycházkové trasy

VIA PIETTE

ve Svobodě nad Úpou
v sobotu 22. července 2006 v 10 hodin
u úvodního panelu na autobusovém nádraží.

Společně projdeme část vycházkové trasy s následným posezením
v restauraci Kalimero ve Svobodě nad Úpou.

S pověřením zástupců partnerů projektu
paní Dagmar Berrové - starostky města Svoboda nad Úpou
a ing. Jiřího Nováka - ředitele Správy Krkonošského národního parku
vás zve občanské sdružení Hradní společnost Aichelburg,
navrhovatel projektu sítě vycházkových tras
ve východních Krkonoších.

nahoru - obsah